

Biståndsbedömt trygghetsboende - rapport

Förvaltningens förslag till beslut i äldre- och omsorgsnämnden

1. Nämnden tillstyrker förvaltningens förslag

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut i kommunstyrelsen

2. Rapport om förutsättningar för biståndsbedömt trygghetsboende noteras
3. Förmedlingsregler för seniorkön kompletteras med att efter intyg från biståndshandläggare i kommunen, kan förtur till seniorlägenhet medges till äldre personer som är isolerade och otrygga.

Stefan Hollmark
Kommundirektör

John Henriksson
Förvaltningschef

Sammanfattning

Enligt uppdrag redovisas förutsättningar för att inrätta biståndsbedömt trygghetsboende i fastigheten Björkebo inom Björkbackens äldrecentrum.

Förvaltningens bedömning är att inrättande av seniorlägenheter i fastigheten Björkebo är ett bättre alternativ än biståndsbedömt trygghetsboende. Efterfrågan i seniorkön är hög och fastigheten bedöms lämpa sig väl för seniorlägenheter.

Förvaltningen föreslår komplettering av förmedlingsregler för seniorlägenhet så att förtur kan medges till äldre som känner sig isolerade och otrygga i sitt ordinarie boende.

Beskrivning av ärendet

Uppdraget

Kommunstyrelsen har den 12 november 2019 beslutat att ge kommundirektören i uppdrag att utreda förutsättningarna för att inrätta biståndsbedömt trygghetsboende i fastigheten Björkebo inom Björkbackens äldrecentrum.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i kommunstyrelseförvaltningen i samarbete med äldre- och omsorgsförvaltningen och Tyresö Bostäder AB. Rapporten har redovisats i KPR, kommunala pensionärsrådet.

Bakgrund

Efter den 2 januari 2022 kommer inte vård- och omsorgsboendet inom Björkbacken äldrecentrum bedrivas i befintliga lokaler. Detta efter beslut av Arbetsmiljöverket.

Kommunstyrelsen har därför beslutat;

- att fastigheten Björkdalen ska byggas om till ett modernt vård- och omsorgsboende med välfärdsteknik i framkant,
- att ge kommundirektören i uppdrag att utreda förutsättningarna för att inrätta biståndsbedömt trygghetsboende i fastigheten Björkebo samt
- att kommunens användning av vinkelhuset för vård- och omsorgsboende upphör senast i december 2021.

Kommundirektören redovisar nu förutsättningar för biståndsbedömt trygghetsboende.

Biståndsbedömt trygghetsboende

Från den 2 april 2019 har kommunerna möjlighet att inrätta biståndsbedömt trygghetsboende enligt en ny bestämmelse i socialtjänstlagen. Det är en frivillig verksamhet för kommunen att införa.

Insatsen är avsedd för äldre personer som behöver stöd och hjälp i boendet och annan lättåtkomlig service. Vårdbehovet understiger heldygnsvård och hemtjänst kan beviljas efter sedvanlig biståndsprövning. Ett biståndsbedömt trygghetsboende kan exempelvis erbjuda gemensamma måltider, kulturella aktiviteter och umgänge, vilket kan öka tryggheten och tillgodose behov av gemenskap. Om omvårdnadsbehovet inte längre kan tillgodoses i trygghetsboendet ska särskilt boende med heldygnsvård erbjudas.

Biståndsbedömt trygghetsboende är ett särskilt boende som omfattas av IVO:s (Inspektionen för vård och omsorg) tillsyn, inklusive rapporteringsskyldighet och särskilda avgifter om plats på trygghetsboende som inte kan tillgodoses. Sanktionsavgifter kan fastställas om kommunen inte kan verkställa beslut inom 3 månader. (I socialtjänstkommitténs betänkande som nyligen presenterats föreslås att sanktionsavgifter ska tas bort för icke verkställda beslut och att skyldigheten att rapportera förlängs till 6 månader.)

Behov av boendelösningar för äldre utöver vård- och omsorgsboenden

Antalet äldre ökar och för att möta detta behövs bostäder med olika utformning och service. De flesta äldre vill bo kvar i sin ursprungliga bostad så länge som möjligt medan en del känner sig otrygga och önskar ett annat boende.

Äldreomsorgens bedömning är att det är angeläget att tillhandahålla fler boendelösningar som är anpassade och utformade för äldre som har ett vårdbehov som understiger heldygnsvård, men som känner sig isolerade och inte upplever det som tryggt att bo kvar i det egna hemmet.

Biståndsavdelningen i Tyresö möter en del äldre som ansöker om bistånd till särskilt boende med i första hand en önskan om att få ett socialt sammanhang och bryta social isolering. I de flesta fall föreligger dock inte behov av

haldygnssomsorg och cirka 20 ansökningar om särskilt boende (vård- och omsorgsboende) avslås per år.

Seniorbostäder

I Tyresö kommun finns för närvarande 142 seniorbostäder med hyresrätt, varav 122 lägenheter i anslutning till Björkbackens äldrecentrum och 20 seniorlägenheter på Kumla Allé.

Härutöver omvandlas successivt ytterligare 17 bostäder till seniorlägenheter på Kumla Allé samt 28 på Bollmoravägen 83-87. (De blir permanenta seniorlägenheter vartefter nuvarande hyresgäster flyttar).

Tyresö Bostäder äger fastigheterna, administrerar och förmedlar lägenheterna i enlighet med kommunstyrelsens fastställda förmedlingsregler.

Förmedlingsregler för seniorkön

För närvarande står 2 759 personer i seniorkön. Bostäder erbjuds efter kötid i första hand till Tyresöbor från 75 års ålder och i andra hand från 70 års ålder.

Kommunstyrelsen har även fastställt att förtur ges till Tyresöbor från 90 års ålder. Kötid i seniorkön räknas tidigast från 65 års ålder.

Enligt uppgifter från Tyresö Bostäder förmedlas merparten av lediga lägenheter till personer över 90 år. Det är framför allt i den åldern som intresset för seniorbostad ökar. Under år 2019 förmedlades 16 lägenheter varav tre av de nya hyresgästerna var 75-77 år, tre var 82- 88 år och tio var 91-97 år.

Tyresö Bostäders bedömning

Tyresö Bostäders ledning ställer sig positiva till att inrätta seniorlägenheter i fastigheten Björkebo och bedömningen är att merparten av lägenheterna uppfyller tillgänglighetskrav med mera för seniorboende. Renovering av lägenheterna samt ny ventilation behövs i byggnaden. Rummen på plan 2 och 3 fungerar väl, pentryna är väl små men kommer att kompletteras i den kommande renoveringen. Möjligheten att inrätta seniorbostäder på plan 1 (Vitsippan) behöver utredas vidare.

Den sammantagna bedömningen är att fastigheten Björkebo lämpar sig väl för seniorlägenheter.

Förvaltningens överväganden

Ett biståndsbedömt trygghetsboende är inte avsett för personer som har stora omsorgs- och vårdbehov. Krav på tillgång till personal dygnet runt gäller inte och heller inte direkt uttalade krav på lokalernas utformning. Förvaltningens bedömning är dock att myndighetskraven inte är helt tydliga ännu.

Biståndsbedömt trygghetsboende är ett särskilt boende enligt socialtjänstlagen och förvaltningens bedömning är att det finns en viss osäkerhet i fråga om tillgänglighetskrav i boendet.

Det nuvarande vård- och omsorgsboendet i fastigheten Björkebo uppnår inte de krav på tillgänglighet som ställs av Arbetsmiljöverket.

Det är angeläget att tillhandahålla fler boendelösningar som är anpassade och utformade för äldre som har ett vårdbehov som understiger heldygnsvård, men som känner sig isolerade och inte upplever det som tryggt att bo kvar i det egna hemmet.

Det är stor efterfrågan på seniorlägenhet i Tyresö och en utbyggnad av seniorbostäder med hyresrätt är väl motiverad. Tyresö Bostäder gör bedömningen att fastigheten Björkebo lämpar sig väl för seniorlägenheter.

Förvaltningen föreslår kompletterande förmedlingsregler som kan ge förtur i seniorkön för äldre som känner sig isolerade och otrygga.

Ärendet berör inte barn varför någon prövning av barnets bästa inte har genomförts.